Dosarul nr. 4-161/2023 *(4-23043061-09-4-23032023)*

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

13 iulie 2023 mun. Bălți

Judecătoria Bălți, sediul central

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, judecător Schibin Vladislav

grefier Balan Nadejda

Interpretului Matei Lilia

examinând în ședința publică, în limba de stat, cauza contravențională în privința lui Buza Victor, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin. (3) lit. a) și b)Cod contravențional,

a c o n s t a t a t :

La data de 19 ianuarie 2023 de către agentul constatator, inspector principal al Direcție supraveghere Tehnică Nord a Agenției pentru Supraveghere Tehnică, Bejenari Cristian a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria AST nr.00590 datat cu 19.01.2022, ora 15.20 în privința lui Buza Victor, fiindu-i imputată comiterea faptei contravenționale prevăzută de art.177 alin.(3) lit. a) și b) Cod Contravențional, precum că, la *data de 19 ianuarie 2022 s-a stabilit că Buza Victor proprietarul ap.*****din str.An***** aproximativ în anul 2019 a executat lucrări de reconstrucție a balconului de la ap sus indicat. A fost demontat balconul vechi și deasupra plitei existente din beton a reconstruit balconul din structură metalică fixat de blocul locativ și extinderea acestuia cu aproximativ 15 cm din ambele părți. Lucrările au fost îndeplinite în lipsa certificatului de urbanism, și proiectului de execuție și autorizației de construire, fapt ce contravine Legii 721 din 02.02.1996 art.22 lit.b) – obținerea certificatului de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de lege și art.13 – Lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai în bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice și verificat de către verificatorii de proiecte atestați. Elaborarea proiectelor se efectuiază în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimul arhitectural – urbanistic și regimul tehnic, indicate în certificat de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale. Totodată s-a încălcat Legea nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe art.55 Restricții la reconstrucția încăperilor și la executarea lucrărilor de reconstrucție alin.(1) lit.b) – La reconstrucția încăperilor este interzis*

extinderea încăperilor din contul balcoanelor şi al logiilor în blocul locativ, precum şi extinderea balcoanelor şi logilor existente. Conform art.11 alin.(1) – se consideră contravenţie continuă fapta care se caracterizează prin săvârşirea neîntreruptă, timp nedeterminat a activităţii contravenţionale.În cazul contravenţiei continuie nu există pluralitate de contravenţii.

La data de 23 martie 2023, procesul-verbal nominalizat şi materialele dosarului contravenţional au fost remise instanţei de judecată – Judecătoria Bălţi sediul Central, pentru examinarea cauzei în fond conform competenţei.

În şedinţa de judecată agentul constatator Bejenari Cristian a susţinut procesul-verbal cu privire la contravenţie, solicitînd recunoaşterea lui Buza Victor vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin.(3) lit.a), b) Cod contravenţional şi sancţionarea cu amendă şi aplicarea măsurii de siguranţă – demolarea balconului construit neautorizat la ap. *****din str. Anton Cehov, 25, mun. Bălţi. A specificat, că agentul constatator a fost sesizat în baza plîngerii cet. Cebanaş Eugenia din 16.11.2022 şi că fapta a fost constatată la 19 ianuarie 2022 şi a admis eroare în procesul –verbal cu privire la contravenţie în ceia ce priveşte timpul întocmirii acestuia sub aspectul anului 2022, fiind de facto 2023.

Persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional Buza Victor în şedinţa de judecată a recunoscut că în anul 2019, după cumpărarea apartamentului nr. *****din str. A.Cehov, 25, mun. Bălţi , a fost vînt puternit şi a destrămat foaia de ardezie de la balcon, care era în stare deplorabil, motiv pentru care a reconstruit balconul, ca să fie în stare adecvată. Nu a deţinut acte permisive, considerînd că nu este nevoie de acestea, careva obiecţii de la vecini şi gestionarul blocului locativ nu a primit. A pledat pentru aplicarea unei pedepse mai blînde, fără aplicarea măsurii de siguranţă prin demolarea balconului, invocînd starea materială precară.

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele dosarului, instanţa de judecată reţine următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 408^2 alin. (1) şi (3) Cod contravenţional, contravenţiile prevăzute la art. 55^3, 84, 93, 94, 159, 160, 177, 180^1 , art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1), art.283^1, art. 344, 358 şi 358^1 se constată şi se examinează de către Agenţia pentru Supraveghere Tehnică. Sînt în drept să constate contravenţii, să încheie procese-verbale şi să aplice sancţiuni şeful şi şeful adjunct al Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică, de asemenea şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Agenţiei.

Totodată, în sensul prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. d) şi alin. (2) Cod contravenţional, instanţa judecă toate cazurile cu privire la contravenţii, cu excepţia celor atribuite de prezentul cod competenţei unor alte organe, precum şi cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranţă dintre cele care urmează: - expulzarea; - demolarea construcţiei neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor; - confiscarea specială; – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Instanţa de judecată este competentă să aplice măsuri de siguranţă şi amendă judiciară.

Potrivit art.458 alin. (1) Cod contravenţional, examinînd cauza contravenţională, *instanţa de judecată este obligată să determine:* a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Instanţa conchide că, subiectului care i se impută comiterea unei fapte contravenţionale are dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă şi să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situaţia de fapt din procesul-verbal cu privire la contravenţie nu corespunde modului de desfăşurare al evenimentelor, iar sarcina instanţei de judecată este de a respecta proporţionalitatea dintre scopul urmărit de autorităţile statului de a nu rămâne nesancţionate acţiunile antisociale prin impunerea unor condiţii imposibil de îndeplinit şi respectarea dreptului la apărare al persoanei sancţionate contravenţional.

Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. *(Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).*

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţională desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, făptuitorul urmează să-şi probeze nevinovăţia.

În asemenea situaţie, întru respectarea garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie seria AST nr.00590 din 19.01.2022.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată constată că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi de către instanţă, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii şi al dreptăţii, stabilite expres în art. art. 5 şi 7 din Codul contravenţional. Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor **prescripţiilor legale de fond şi de formă**, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Totodată instanţa reţine că, potrivit alin. (1) art. 442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Prin urmare, analizând actul de sancţionare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat, aşa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Potrivit art.3 alin.(6) Cod contravenţional, timpul săvîrşirii contravenţiei este considerat timpul săvîrşirii acţiunii ilicite, iar în cazul inacţiunii, timpul în care trebuia să se desfăşoare acţiunea pe care contravenientul a omis să o efectueze, independent de timpul survenirii urmărilor.

În acest sens, potrivit art.443 alin. (1) lit. a) Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii.

La caz, în Procesul-verbal seria AST nr. 00590 a fost indicată data întocmirii procesului-verbal – 19.01.2022, ora 15.20.

Totuşi, analizînd materialele cauzei şi audiind participnaţii la proces, instanţa constată admiterea încălcării la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Deşi, s-a indicat că actul a fost întocmit în data de 19.01.2022, agentul constatator a recunoscut în şedinţa de judecată că a admis eroare şi anume că procesul-verbal a fost întocmit la data de 19.01.2023.

Aceeaşi dată a întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie (19.01.2023) în prezenţa sa, a fost indicată şi de către Buza Victor, persoana în privinţa căreia a fost întocmit actul.

Instanţa reţine în acest sens, că Declaraţia de expunere a explicaţiilor a fost oferită de Buza Victor în data de 19.01.2023, între orele 14.55-15.15, adică cu 5 minute pînă la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie (f.d.19).

La baza acţiunii de iniţiere a procesului contravenţional a servit plîngerea cet. Cebanaş Eugenia depusă la data de 16.11.2022, adică pînă la întocmirea procesului-verbal contravenţional (f.d.7).

Toate înscrisurile probatorii administrate la dosar –extrase din Registrul bunurilor imobile au fost extrase şi datate ulterior plîngerii lui Cebanaş Eugenia – 20.11.2022, 11.01.2023 (f.d.10-11, 14).

Aceste circumstanţe justifică concluzia admiterii erorii materiale la indicarea anului în care a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie.

Totuşi, aceasta este o eroare serioasă, nefiind admise corectări, conform art. 443 alin.(7) Cod contravenţional, urma a fi întocmit un alt proces-verbal cu privire la contravenţie.

Conform art. 445 Cod contravenţional,

(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Eroarea admisă la indicarea anului întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie ”2022” în loc de ”2023” este o eroare esenţială, în privinţa căreia instanţa o va considera inadmisibilă pentru menţinerea valabilităţii actului examinat, nefiind certitudinea dacă la data de 19.01.2022 Bejenari Cristian deţinea calitatea de agent constatator, care să fi avut competenţa şi funcţia repartizată de examinare a numitei cauze. Fiind o eroare esenţială admisă în actul juridic, care afectează valabilitatea sa, instanţa din oficiul în va declara nul.

Instanţa de judecată notează că prin prisma jurisprudenţei Curţii Europene se evidenţiază concluzia că, încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere contravenţională. Respectiv, statul este cel care trebuie să-şi asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanţă de judecată şi aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză *(cauza Stefan vs. Romania, hotărîrea din 06.04.2010).*

La fel instanţa reiterează că, sarcina unei proceduri contravenţionale este de a oferi certitudine unei situaţii incerte. Or, pentru soluţionarea acestei probleme, drept imperioasă, apare necesitatea stabilirii în legislaţie a unor termene procesuale concrete. Natura juridică a termenilor determină posibilitatea efectuării de diverse manipulări cu acestea, printre care şi restabilirea pentru motive întemeiate a termenului, în cazurile prevăzute de legislaţia în vigoare.

În aceste ordine de idei, instanţa de judecată conchide faptul că legiuitorul RM a legiferat în mod exhaustiv obligaţia stabilirii certe a timpului comiterii faptei contravenţionale, şi care anume condiţii urmează a întruni procesul verbal cu privire la contravenţie sub aspectul mecanizmului nulităţii relative ce pot fi invocată *doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

De asemenea, instanţa notează că în practica sa CEDO reaminteşte că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispoziţiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenţii deosebite notificării „acuzaţiei" aduse persoanei în cauză.

Actul sesizării joacă un rol determinant în cadrul învinuirii aduse, sub acest aspect, instanţa de judecată reţine că în cadrul procesului verbal cu privire la contravenţie este indicat întocmirea acestuia la data de 19.01.2022, care în esenţă nu corespunde aspectelor factologice ale cauzei dat fiind că prin analizarea celorlalte probe anexate la materealele speţei se constată întocmirea procesului – verbal cu privire la contravenţie la data de 19.01.2023, în susţinerea acestui fapt este anexată declaraţia lui Buza Victor din data de 19.01.2023, or stabilirea semnului facultativ ale laturei obiective a unei contravenţie într-o situaţie imperioasă ţine de obligaţia agentului constatator şi nici de cum a instanţei de judecată prin analogie în sensul modificării ei, fapt ce reieşind din aceste împrejurări instanţa de judecată conchide că prezenta speţă neajunsurile depistate *afectează în mod esenţial fondul cauzei* şi ca urmare nu pot fi trecute cu vederea de către instanţa de judecată.

Astfel, luînd în consideraţie că au fost constatate temeiuri de nulitate relativă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa consideră necesar de a nu se expune şi asupra vinovăţiei/nevinovăţiei cet.Buza Victor.

Conform art. 461 alin. (2) Cod contravenţional, procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

În circumstanţele enunţate şi ţinînd cont de prevederile art. 445 alin.(2) Cod contravenţional, instanţa de judecată consideră necesar de declara nul procesul verbal cu privire la contravenţie seria AST din 19.01.2022 întocmit în privinţa Buza Victor, în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 177 alin.(3) lit.a) şi b) Cod contravenţional, din motivul neconsemnării în procesul-verbal a datelor şi faptelor indicate la art.443 Cod Contravenţional, cu încetarea procesul contravenţional în cauză.

În temeiul art. 439^{6}, 458, 460, 462 Cod Contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenţie din 19.01.2022 întocmit de către agentul constatator din cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică Bejenari Cristian seria AST nr.00590 întocmit în privinţa lui Buza Victor în baza art. 177 alin. (3), lit.a) şi b) Cod contravenţional şi se anulează decizia de sancţionare aplicată de către agentul constatator din cadrul cadrul Agenţiei pentru Supraveghere Tehnică Bejenari Cristian din 19.01.2022 adoptată în privinţa lui Buza Victor în baza art. 177 alin. (3), lit.a) şi b) Cod contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional.

Hotărâre cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Bălţi în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălţi sediul central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Schibin Vladislav**